

На недавном скупу у Карнегијевој фондацији за мир, тројица панелиста размотрила су последице објављивања дипломатских докумената.

Објављивање десетина хиљада депеша Стејт департмента од стране вебсајта Викиликс наишло је на бурна реаговања у Сједињеним Државама. Већина Американаца се слаже да је америчкој дипломатији нанета штета, али оцене се разликују у погледу тежине последица Викиликсовог потеза.

На недавном скупу у Карнегијевој фондацији за мир, новинар Гласа Америке Рави Кана, упитао је тројицу учесника да ли ће објављивање депеша утицати на дипломатски дијалог САД са остатком света. Ево, како је на то питање одговорио Томас Фридман, писац и колумниста листа Њујорк Тајмс.

„Размишљао сам како да назовем своју колумну за сутра. Назвао бих је 'Дипломатске депеше у ери Викиликса'. А текст би текао овако: 'Данас сам се састао са кинеским амбасадором. Он је фин човек. Конзумирали смо укусну кинеску храну. Рекао је да Кина жели миран напредак. Одобравао сам климањем главе.' Лично сматрам да ће, уколико Викиликс постане трајни аспект дипломатског живота, сличне депеше постати део стварности.“

Експерт Задужбине Карнеги, Дејвид Роткопф каже да питање треба ставити у шири контекст:

„Реч је о систему у којем три милиона људи има безбедносне дозволе и приступ депешама. При том годишње на стотине милиона докумената буде сасвим непотребно уврштено у категорију осетљивих информација. Када живите у ери у којој сви ти документи могу да се сниме на празан ЦД 'Лејди Гаге', и извуку из Стејт департмента, онда је јасно да ће се такве ствари и даље дешавати. Међутим, прави начин чувања тајни, је пре свега да тајне буду малобројне и да приступ тајнама има што мањи број људи.“

Трећи панелиста, министар иностраних послова Бразила, Келсо Аморим слаже се да постоје негативне последице објављивања депеша. Али он се такође осврнуо на начело слободе информисања и потребу транспарентности државне политике.

„Људи који одлучују о политици, веома лако склизну у макијевијализам, односно начело да циљ оправдава средства. То са становишта државе можда јесте тачно, али из перспективе етичких вредности постоји опасност да средства постану толико не-етична да почињу да угрожавају саму легитимност циља.“

Тakoђе је познато да је до сличних цурења дипломатских информација долазило и у ранијим периодима. Ово данас није ништа ново. Крајем прошлог и почетком овог века информације су цуриле толико интензивно да су многи тврдили да је доба тајне дипломатије прошло.“

Аморим је додао да се данашња дипломатија одвија у новим околностима дигиталне технологије, која се, како је рекао, не може зауставити.

(VOA)